

Hod Boží velikonoční

Javorník, 24. dubna 2011

Čtení: Ž 16; **Text: Sk 2, 22-28**

Muži izraelští, slyšte tato slova: Ježíše Nazaretského Bůh potvrdil před vašimi zraky mocnými činy, divy a znameními, která mezi vámi skrze něho činil, jak sami víte. Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolesti smrti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci. David o něm praví: 'Viděl jsem Pána stále před sebou, je mi po pravici, abych nezakolísal; proto se mé srdce zaradovalo a jazyk můj se rozjásal, nadto i tělo mé odpočine v naději, neboť mě nezanecháš v rži smrti a nedopustíš, aby se tvůj Svatý rozpadl v prach. Dal jsi mi poznat cesty života a blízkost tvé tváře mne naplní radostí.'

Obsahem hned prvního kázání církve, které přednesl její první kazatel, apoštol Petr v Jeruzalémě, byla zvěst o tom, že Ježíš Kristus byl vzkříšen. Tedy žádná legenda, která by se tvořila postupně, tak jak obvykle legendy vznikají. To, že Ježíš vstal z mrtvých, to je dosvědčeno očitými svědky. Ale ani ti tomu nemohli hned uvěřit. Ježíš je o tom sám musel přesvědčit, když se s nimi po svém vzkříšení setkával. Protože setkání se vzkříšeným není přirozená zkušenost. Není to nic, co bychom mohli laboratorně ověřit nebo zpětně vědecky dokázat. Církev byla od počátku společenstvím věřících lidí - těch, kteří uvěřili, že Ježíš Kristus přemohl moc smrti. A Petrovo kázání, pronesené v moci Ducha svatého probouzelo tuto víru v srdcích jeho posluchačů.

Lidé, k nimž se apoštol Petr ve svém kázání obracel, Ježíše znali. Znali ho jako Ježíše Nazaretského, který konal mocné činy, divy a znamení. Nebyl tedy pro ně neznámou postavou. Všichni, kdo o něm slyšeli nebo se s ním setkali, museli ovšem k jeho osobě zaujmout nějaký postoj. To bylo tenkrát stejné, jako je tomu dnes. Dnes také lidé vědí o Ježíši, mnozí znají jeho příběh či dokonce chodili do náboženství. Ale důležité je, jaký k tomu zaujmou postoj. Apoštol Petr ve svém kázání otevřeně prohlašuje o všech těch, kteří Ježíše znali, děsivou skutečnost: „Vy jste ho rukou bezbožných přibili na kříž a zabili.“ Bůh dobře zná člověka a jeho porušenost. Musel vědět, že to tak dopadne. Ale předem se rozhodl, že ho přesto lidem vydá, aby byl zabit. Nás na tom Petrově výroku dráždí, jak on automaticky vtahuje do zodpovědnosti za Ježíšovu smrt všechny své posluchače. Nebyli to snad římsí vojáci, kdo Ježíše ukřižovali? A nebyl to přece Pilát, kdo Ježíše odsoudil? A nepodnítili ho k tomu židovští představitelé? Ovšem ani ti nebyli sami, měli silnou podporu sroceného davu, volajícího: „Ukřižovat!“ Kde se však vzala ta zloba vůči nevinnému člověku? Kde se vůbec vzala na světě zloba? Je to opravdu záležitost jen ukřižovaných pouličních výtržníků? Nebo ji známe všichni? Nepodílíme se každý svým dílem viny na zlu ve světě? Ano, Ježíš zemřel pro naše viny. Proto Písmo přisuzuje vinu za smrt Božího Syna každému člověku. Ale skutečnost je to mnohem hlubší, než si možná myslíme. Ta vina totiž nejsou pouhé konkrétní hříchy a jednotlivé prohřešky proti Pánu Bohu, takže bychom snad dokázali měřit a poměřovat, kdo jich má víc a kdo méně. Vinu za smrt Ježíše Krista nese celé padlé stvoření kvůli své celkové porušenosti a kvůli své vzpouře proti Bohu. Každý člověk se už rodí na svět jako padlé stvoření. Není totiž rozdílu, říká Písmo. Všichni zhřešili a jsou daleko od slávy Boží. Je zcela nesmyslné vinit z Ježíšovy smrti jen někoho, třeba Židy jako národ, a zdůvodňovat tím svůj antisemitismus. Není možné se vysmeknout ze zodpovědnosti poukazem na to, že Kristus přece zemřel dříve, než jsme tu byli my dnes. Kristus umírá dnes a denně v tisících nevinných obětech lidského násilí. A to jsou jen vrcholky ledovce, jehož větší část je skryta v moři našeho všedního života, až po to nejjemnější předivo našich myšlenek a záměrů našeho srdce. Z lidského srdce totiž vycházejí nakonec jak drobné lži a podvody, tak i ty nejhorší zločiny proti lidskosti. Jen někdo má k jejich uskutečnění blíž a jiný dál. A ti, kteří mají ty zábrany menší, ti nás pak přivádějí k zoufalství, protože nám ukazují pravou tvář lidstva. Přivádějí nás k tomu, že se hrozíme důsledků zvrácenosti lidského srdce. Hrozíme se toho, jak lidstvo požívá samo sebe, jak lidé zachvácení zlem škodí sobě i svému okolí, jak si lidstvo masochisticky libuje ve svém zániku, který si chystá. Je to pro nás nepochopitelné, ale lidstvo ztratilo pud sebezáchovy a zabývá svého Spasitele Boha, odvrhuje jeho lásku a odmítá jeho otevřenou náruč. To je naše křižování Krista. A kdo nevěří v Kristovo vzkříšení, pro toho je tento realistický pohled na lidstvo katastrofickým scénářem bez naděje, bez východiska, končící v nicotě, marnosti a zmaru. A není-li před tímto zlem vyhnutí, pak je lepší se k tomu zlu přidat a alespoň se jím v klidu nechat unášet. A to je cesta, kterou volí překvapivě mnoho lidí. Je to rezignace, která říká: „Co my proti zlu ve světě zmůžeme? Je lepší plout s proudem než proti němu.“ To je ovšem naše tragická prohra. Je to přesvědčení, že láska, naděje a dobro nemají smysl, protože konečné vítězství patří zlu, peklu, smrti a satanu.

Tak se to mohlo jevit i učedníkům ještě v sobotu večer, když jejich jediná naděje, jejich Mistr a Pán, který je učil milovat i své nepřátele, ztroskotal na kříži a skončil v hrobě. Tehdy si mohli říci: „Vidíte, že milovat nepřátele nemá smysl. K ničemu to nevede, jenom ke smrti.“

Pak přišlo nedělní ráno. A my čteme: „Ale Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolesti smrti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci.“ Smrt ho nemohla udržet! Zápas se silami zla neskončil Boží porážkou. Bůh není mrtev! A to má dalekosáhlé důsledky pro náš život. Znovu platí, že „pravda vítězí i když na čas poražena bývá“. Opravdu platí v tomto světě ta neviditelná skutečnost, že pravda a láska vítězí nad lží a nenávistí. Platí, že s poctivostí nejdál dojdeš. Platí, že ten, kdo miluje, u Boha zvítězil, i když umírá. Platí, že Bůh se směje nejlip, protože se směje naposled. Pak má smysl milovat, má smysl se obětovat, má smysl sloužit druhým a pomáhat, má smysl konat dobro. Proti tomu jsou lidská zlost, nenávist, násilí a smrt i sám ďábel bezmocní a nemohou nic dělat.

Už žalmista David, ačkoliv ještě neznal Krista, v prorockém zření prohlédl ke konečnému Božímu vítězství. Apoštol Petr cituje 16. žalm: „Viděl jsem Pána stále před sebou, je mi po pravici, abych nezakolísal; proto se mé srdce zaradovalo a jazyk můj se rozjásal, nadto i tělo mé odpočine v naději, neboť mě nezanecháš v říši smrti a nedopustíš, aby se tvůj Svatý rozpadl v prach. Dal jsi mi poznat cesty života a blízkost tvé tváře mne naplní radostí.“.

Bratři a sestry, tento pohled víry, který David upíral ke Kristu do budoucnosti, my smíme vnímat, jako skutečnost, která se už stala realitou. Ježíš vstal z mrtvých a žije. Je to minulost, přítomnost a zároveň i naše budoucnost. To je naše velikonoční radost. A tak dejme průchod své radosti ve zpěvu a ve svatém hodování u stolu Páně. Každý, kdo přijímá svátost večeře Páně, vyznává tak svou víru v Kristovo vítězství, a svůj podíl na něm. Neboť, kdo s vírou přijímá oběť Pána Ježíše Krista a žije z očišťující moci jeho krve, pro své viny nezahyne. Přijměte tuto velikonoční zvěst jako evangelium, jako radostnou novinu, která vlévá novou naději, která mění pohled na všechno kolem nás, která dává novou sílu a odhodlání. Navzdory všemu máme proč se radovat. Tak to budeme za chvíli zpívat: „Pán cestou smrti kráčel, zlobou lidskou křížován. Sám nesl hříchy naše, jeho život za nás dán. Máme proč se radovat, všem dobrou zprávu zvěstovat, i pro nás měl Pán z hrobu vstát. ... Noc temná vládu ztrácí, svítá jitro nedělní. V něm naději Pán vrací lidem slabým, nevěrným. Chválou ať zní každý den, kdy Kristus Král byl oslaven, hřích láskou navždy poražen. Haleluja. Amen.

Modlitba: *Živý Pane Ježíši, díky evangeliu už víme, že zlo a hřích nemá navrch. Ani naše vlastní selhávání a nevíra nic nezmožou proti tvému vítězství. Díky, že tak vléváš naději nám i celému světu. Ty jsi pravý Bůh a Pán. Tobě patří budoucnost. Už nemusíme hledět dopředu rezignovaně. Ty jsi vstal a my smíme vstát také. Amen.*